

Een initiatief van

Met steun van

**TEAM
VLAAMS
BOUWMEESTER**

Toelichtingsnota

Regionale kwaliteitskamer Solva, Veneco en Interwaas

Ruimtelijke vraagstukken en vergunningsdossiers draaien steeds vaker rond inbreiding en kernversterking. Hoe kunnen we projecten en dossiers benaderen zonder de identiteit van een kern aan te tasten? Dit zijn vraagstukken die nood hebben aan een multidisciplinaire aanpak en waarbij een externe kijk interessant en aangewezen kan zijn. Uit de dagelijkse praktijk wordt deze nood gesignaleerd door lokale besturen, maar ook private ontwikkelaars hebben baat bij een deskundig onderbouwd advies. Als verlengstuk van de lokale besturen voelen de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden goed aan welke ondersteuning hun gemeenten nodig hebben om tot kwalitatieve projecten te komen. De doelstelling is om het lokale niveau te versterken, om kennis uit te wisselen en de expertise te verhogen.

Daarom bundelen de streekontwikkelingsintercommunales Interwaas, Solva en Veneco de krachten om de architecturale en ruimtelijke kwaliteit in de regio te verhogen. Hiervoor richten ze het samenwerkingsverband **VakWeRK** op, waarbij WeRK staat voor '**Werken aan ruimtelijke kwaliteit**'. Het ondersteuningsaanbod bestaat enerzijds uit de oprichting van een regionale kwaliteitskamer, en anderzijds uit de begeleiding van publieke bouwopdrachten.

Het initiatief krijgt de steun van het Team Vlaams Bouwmeester.

1. Werking van de kwaliteitskamer

De kwaliteitskamer is een adviescommissie voor ruimtelijke projecten waarop lokale besturen binnen het werkingsgebied van Veneco, Solva en Interwaas beroep kunnen doen. Aan de hand van een aantal criteria geeft deze kwaliteitskamer advies over architecturale, stedenbouwkundige en ruimtelijke (gebiedsgerichte) projecten van om het even welke schaalgrootte, met als doel een **efficiënter ontwerpproces en een hogere ruimtelijke kwaliteit** te bekomen.

Op verzoek van de lokale besturen, kan de kwaliteitskamer zowel een advies formuleren rond private als publieke projecten en publiek-private samenwerkingsprojecten (PPS). De kwaliteitskamer voorziet enerzijds in een expertenadvies tijdens of voorafgaand aan de vergunningsprocedure van (complexe) stedenbouwkundige omgevingsdossiers. Anderzijds kan de kwaliteitskamer ook vanaf de start van projecten ondersteuning bieden, bv. door trajectbegeleiding van het ontwerpproces, bij de opmaak van een projectdefinitie, bij het verkennen van de ruimtelijke mogelijkheden en knelpunten van een ontwikkeling, ed. Hierbij wordt steeds gestreefd naar **maatwerk en flexibiliteit**. In functie van het project en de fase waarin het zich bevindt, wordt in samenspraak met het lokaal bestuur, gezocht naar de meest geschikte adviesformule, zodanig dat zowel het lokale bestuur als de bouwheer/architect/ontwikkelaar zo snel mogelijk kunnen beschikken over een onderbouwd advies in functie van de vergunningsprocedure of het ontwerpproces.

De kwaliteitskamer bestaat uit een **multidisciplinair team van experts**, met praktijkkennis in verschillende beleidsdomeinen, zoals architectuur, stedenbouw, milieu en erfgoed. Door expertise te bundelen kunnen (complexe) ruimtelijke vraagstukken op een professionele, objectieve en onderbouwde manier beoordeeld en geadviseerd worden. De kwaliteitskamer tracht op proactieve wijze de kwaliteit van de projecten te verhogen, ruimtelijke synergieën te zoeken, ed. De kwaliteitskamer werkt ondersteunend aan de lokale besturen en vormt een verlengstuk van het ruimtelijk beleid en de lokale expertise. Er wordt gekozen voor een vaste kern van experts zodat men intern aan kennisopbouw kan doen en kan leren van elkaars projecten.

De kwaliteitskamer levert een **deskundig en gemotiveerd advies** af dat voldoende concreet en duidelijk is, zodat de bouwheer/architect/ontwikkelaar en het lokaal bestuur hierop verder kunnen werken. Het advies focust niet enkel op wat goed is en wat niet goed is, maar ook en vooral op waarom het goed of niet goed is en geeft constructief mee welke alternatieven er zijn, welke denkpijsten nog onderzocht kunnen worden, ed.

De meerwaarde van de kwaliteitskamer voor de lokale besturen, maar ook voor de bouwheer/architect/ontwikkelaar is dat de besluitvorming **kwalitatiever, rechtszekerder en eenvoudiger** kan verlopen voor de gemeente. Een constructieve samenwerking en communicatie tussen de vergunningverlenende overheid en de bouwheer/architect/ontwerper is essentieel in het streven naar ruimtelijke kwaliteit.

2. Samenstelling van de expertenpool

De drie streekontwikkelingsintercommunales lanceren, in samenwerking met het team Vlaams Bouwmeester, een oproep voor experten die deel willen uitmaken van de expertenpool.

In de expertenpool wordt per specialisatie minstens één expert geselecteerd. Voor de specialisaties architectuur, landschapsarchitectuur en stedenbouw en ruimtelijke planning worden minimaal twee experten geselecteerd.

Vaste kern	Architectuur Landschapsarchitectuur Stedenbouw en ruimtelijke planning	Minimaal 2 experten per expertise
Op maat van het project	Mobiliteit Duurzaamheid (o.a. gebouw, water, energie, ...) Onroerend erfgoed Juridische kennis Financiële kennis	Minimaal 1 expert per expertise

De geselecteerde experten maken deel uit van de expertenpool voor een periode van 6 jaar. Binnen de expertenpool kunnen de experten volgende taken toebedeeld krijgen:

- **Externe deskundige in de kwaliteitskamer:** Uit de expertenpool worden drie deskundigen geselecteerd uit de expertisegebieden architectuur, landschapsarchitectuur en stedenbouw en ruimtelijke planning, die deel zullen uitmaken van de vaste kern van de kwaliteitskamer, en dit voor een periode van 2 jaar.
- **Plaatsvervanger externe deskundige:** Binnen de expertisegebieden architectuur, landschapsarchitectuur en stedenbouw en ruimtelijke planning wordt telkens één plaatsvervanger aangeduid die gecontacteerd zal worden, in het geval één van de effectieve leden verhinderd is het mandaat uit te oefenen.
- **Toegevoegde deskundige in de kwaliteitskamer:** Indien bijkomende/specifieke expertise nodig is voor één of meerdere aangemelde projecten die voorkomen op de kwaliteitskamer, worden één of meerdere extra deskundige(n) aan de kwaliteitskamer toegevoegd.
- **Lid van de jury tot selectie/gunning** bij de overheidsopdrachten die door de drie streekontwikkelingsintercommunales begeleid worden.

De experten worden vergoed voor hun prestaties n.a.v. de uitgevoerde taken.

3. Samenstelling van de kwaliteitskamer

De kwaliteitskamer bestaat uit een **multidisciplinair** team van minstens 6 experts:

- 3 vaste externe deskundigen uit de expertenpool. Één van de externe deskundigen wordt aangeduid als voorzitter van de kwaliteitskamer. De vaste experts worden aangesteld voor een periode van 2 jaar.
- 3 interne deskundigen (de lokale aanspreekpunten of een andere medewerker per intercommunale).
- De secretaris.

Per lid van de kwaliteitskamer wordt een plaatsvervanger aangeduid, die gecontacteerd zal worden indien één van de effectieve leden verhinderd is het mandaat uit te oefenen.

De vaste kern van de kwaliteitskamer kan worden aangevuld met volgende personen:

- Eén of meerdere extra interne experts of externe deskundigen uit de expertenpool, indien de inzet van een specifieke deskundigheid in een bepaald dossier wenselijk is.
- De lokale omgevingsambtenaar en/of een lokale schepen (optioneel). De omgevingsambtenaar en/of de schepen zorgen tijdens de bespreking voor de informele duiding van het project en de lokale context.
- Het Team Vlaams Bouwmeester voor publieke projecten van een bepaalde grootte en/of die strategisch belangrijk zijn.

4. Functieprofiel

4.1. Expertengroep

De selectie van experts gebeurt op basis van volgende voorwaarden:

- Expertise en autoriteit hebben in 1 of meerdere van de hieronder beschreven specialisaties;
- In de praktijk staan of ruime ervaring hebben met de praktijk;
- Voeling hebben met de streek/regio is een meerwaarde;
- Opbouwend werken / mee nadenken / constructief advies geven;
- Geen belangenvermenging die het beoordelingsvermogen van het lid in gedrang kan brengen.

De inhoudelijke scope van de leden van de expertengroep dekt de volgende expertisegebieden af: architectuur, landschapsarchitectuur, stedenbouw en ruimtelijke planning, mobiliteit, duurzaamheid, onroerend erfgoed, juridische kennis en financiële kennis.

Architectuur: De kandidaat heeft een opleiding master in de architectuur genoten en heeft minimaal 5 jaar professionele ervaring.

Landschapsarchitectuur: De kandidaat heeft een achtergrond in het ontwerp van landschap, de landschapsecologie en landschapsonwikkeling en heeft hierin minimaal 5 jaar professionele ervaring.

Stedenbouw en ruimtelijke planning: De kandidaat heeft een stedenbouwkundige achtergrond en heeft minimaal 5 jaar professionele ervaring in het stedenbouwkundig ontwerp en studie.

Mobiliteit: De kandidaat heeft een mobiliteitsachtergrond en heeft minimaal 5 jaar relevante ervaring in het werkveld van verkeer en mobiliteit en in het bijzonder met de opmaak van verkeersplanologische studies.

Duurzaamheid (o.a. gebouw, water, energie, ...): De kandidaat heeft een brede expertise inzake duurzaam bouwen (o.a. inplanting gebouw, water, energie- en materiaalgebruik, anticiperen op minimaal beheer, ...).

Onroerend erfgoed: De kandidaat heeft een masteropleiding monumentenzorg genoten en heeft minimaal 5 jaar professionele ervaring met onroerend erfgoedprojecten.

Juridische kennis: De kandidaat heeft toegepaste kennis van de juridische aspecten van vastgoed en projectontwikkeling.

Financiële kennis: De kandidaat heeft toegepaste kennis van de financiële aspecten van vastgoed en projectontwikkeling.

Met ervaring wordt bedoeld dat de kandidaat minstens vijf jaar effectieve praktijkervaring in het expertisegebied kan aantonen, waarbij elke vorm van stage niet als ervaring wordt meegeteld.

Met autoriteit wordt bedoeld dat de kandidaat een relevante portfolio, zoals prijzen, erkenning, publicaties, ... aan de beoordelingscommissie kan voorleggen in één van de expertisegebieden.

De genoten basisopleiding wordt gestaafd door een getuigschrift of diploma van een erkende onderwijsinstelling.

Daarnaast voldoen de leden van de expertenpool aan de volgende formele voorwaarden:

- De burgerlijke en politieke rechten genieten;
- Voldoen aan de vereisten over de taalkennis.

Personen die een politiek mandaat bekleden op gelijk welk bestuursniveau (lokaal, regionaal, federaal, ...) of werken in een lokaal bestuur binnen de werkingsgebieden van Solva, Veneco en Interwaas komen niet in aanmerking voor deze kandidatuur.

4.2. Kwaliteitskamer

De leden van de kwaliteitskamer treden niet op als vertegenwoordiger van een organisatie of belangengroep, maar vanuit hun deskundigheid.

Deel uitmaken van de expertenpool, en meer bepaald de kwaliteitskamer, impliceert een volwaardig engagement: een zitting om de twee maanden, adviesverlening met adviestermijnen en digitale uitwisseling van informatie.

Indien een lid van de kwaliteitskamer betrokken zou zijn bij een project dat voorligt op de kwaliteitskamer, waardoor zijn/haar onafhankelijk oordeel in het gedrang komt, neemt hij/zij niet deel aan de bespreking. De kwaliteitskamer werkt binnen een duidelijke deontologische code.

5. Selectie van de leden

De kandidaturen worden geëvalueerd door een beoordelingscommissie samengesteld uit de directeurs van de drie streekontwikkelingsintercommunales. De beoordelingscommissie wordt voorgezeten door een externe voorzitter, namelijk een vertegenwoordiger van het Team Vlaams Bouwmeester.

De beoordelingscommissie kan de kandidaat uitnodigen op een gesprek waarop de kandidaat zijn kandidatuur kan toelichten.

De evaluatie van de kandidaturen gebeurt op 27 maart 2019. De geselecteerde kandidaten worden uiterlijk op 29 maart 2019 op de hoogte gebracht van de beslissing. De kwaliteitskamer voorziet in een installatievergadering in mei 2019.

De lancering van de kwaliteitskamer voor de lokale besturen staat gepland op 4 april 2019, van 10u tot 13u00, op de site van het woonproject 'Hoedhaar' te Lokeren. De geselecteerde experts worden uitgenodigd om op dit lanceringsevent aanwezig te zijn.

De leden van de expertenpool worden aangesteld voor een periode van 6 jaar.

Kandidaat-leden met ervaring en autoriteit in één van de expertisegebieden kunnen uiterlijk tot woensdag **20 maart 2019**, 16u00 hun kandidatuur indienen voor de expertenpool.

De kandidatuur omvat:

- Een motivatiebrief met bijgevoegd curriculum vitae, getuigschriften en diploma's;
- Een portfolio met verduidelijking van de ervaring en autoriteit in de expertisegebieden architectuur, landschapsarchitectuur, stedenbouw, mobiliteit, duurzaamheid, onroerend erfgoed, juridische en financiële kennis.

Kandidaat-leden bezorgen hun motivatiebrief, curriculum vitae en portfolio bij voorkeur per e-mail aan kwakeitskamer@vakwerk.eu of schriftelijk aan de intercommunale Veneco, Panhuisstraat 1, 9070 Destelbergen.

De postdatum heeft bewijskracht.

Voor meer info over deze oproep kunt u contact opnemen met Tina Verschueren van de intercommunale Veneco, 09/218.99.42 of mailen naar tina.verschueren@veneco.be.